

شناسنامه ماده:

	دوره	کد ماده	عنوان ماده	نوع ماده	واحد	نوع واحد	ساعات هفتگی
	کارشناسی		نحو و صرف ۵	اصلی	۲	نظری	۲
رشته	تفسیر						
روش تدریس	القایی - خودخوان - کتابخانه ای - کار در کلاس						
تعریف ماده	این ماده به بررسی قواعد نحوی و صرفی بر اساس کتاب الفیه ابن مالک (نحو: از ابتدای باب الإضافة تا انتهای باب الصفة المشبهة و صرف: کل باب النسب) می پردازد و به منظور مسلط شدن طلاب بر قواعد نحوی و صرفی است تا طلاب بتوانند نصوص شرعی را دقیق تر فهم نمایند. لذا می بایست طلاب ابیات الفیه را حفظ نموده و بتوانند آن را شرح دهند.						
اهداف ماده	<p>۱. طلاب بتوانند قواعد نحوی و صرفی خوانده شده در الفیه را شرح داده، آن را بر نصوص تطبیق دهند و معانی درست نص را فهم نمایند.</p> <p>۲. آشنایی با اختلافات مشهور در ابواب نحوی و صرفی و اثر اختلافات بر تغییر معانی.</p>						
دستاوردهای آموزشی	<p>پس از تدریس این توانایی در طلاب ایجاد می شود:</p> <p>۱. استفاده از قواعد عربی در درک صحیح از نصوص.</p> <p>۲. حفظ ابیات الفیه و شرح آنها.</p> <p>۳. فهم اختلافات مشهور در ابواب نحوی و صرفی و اثر آنها در تغییر معانی.</p>						

جدول ارزیابی و امتحانات:

ردیف	مورد	حداقل	حداکثر	توضیحات
۱	حفظ نحو	۱۸٪	۱۸٪	یک چهارم نمرات از صرف باشد.
۲	حفظ صرف	۷٪	۷٪	
۳	اعراب	۱۵٪	۳۰٪	
۴	شرح متن نحو	۱۰٪	۲۵٪	
۵	شرح متن صرف	۴٪	۲۰٪	
۶	نحو: تعریفات، تقسیمات، شروط	۵٪	۲۰٪	
۷	صرف: تعریفات، تقسیمات، شروط	۲٪	۱۵٪	

مراجع و مصادر:

<p>۱- شرح ابن عقیل علی ألفیة ابن مالک: المؤلف: ابن عقیل، عبد الله بن عبد الرحمن العقيلي الهمداني المصري (المتوفى: ۷۶۹هـ)، المحقق: محمد محیی الدین عبد الحمید، الناشر: دار التراث - القاهرة، دار مصر للطباعة، سعید جودة السحار وشركاه.</p> <p>۲- أوضح المسالك إلى ألفیة ابن مالک: المؤلف: عبد الله بن يوسف بن أحمد بن عبد الله ابن يوسف، أبو محمد، جمال الدین، ابن هشام (المتوفى: ۷۶۱هـ)، المحقق: يوسف الشيخ محمد البقاعي، الناشر: دار الفكر للطباعة والنشر والتوزيع.</p> <p>۳- شرح الأشمونی علی ألفیة ابن مالک: المؤلف: علی بن محمد بن عیسی، أبو الحسن، نور الدین الأشمونی الشافعی (المتوفى: ۹۰۰هـ)، الناشر: دار الكتب العلمية بیروت - لبنان، الطبعة: الأولى ۱۴۱۹هـ - ۱۹۹۸م.</p> <p>۴- حاشیة الصبان علی شرح الأشمونی لألفیة ابن مالک: المؤلف: أبو العرفان محمد بن علی الصبان الشافعی (المتوفى: ۱۲۰۶هـ)، الناشر: دار الكتب العلمية بیروت - لبنان، الطبعة: الأولى ۱۴۱۷هـ - ۱۹۹۷م.</p> <p>۵- شرح الكافية الشافية: المؤلف: محمد بن عبد الله، ابن مالک الطائی الجبالی، أبو عبد الله، جمال الدین (المتوفى: ۶۷۲هـ)، المحقق: عبد المنعم أحمد هریدی، الناشر: جامعة أم القرى مركز البحث العلمي وإحياء التراث الإسلامي كلية الشريعة والدراسات الإسلامية مكة المكرمة.</p> <p>۶- البهجة المرضیة: المؤلف: عبد الرحمن بن أبی بكر، جلال الدین السیوطی (المتوفى: ۹۱۱هـ).</p> <p>۷- النحو الوافی: المؤلف: عباس حسن (المتوفى: ۱۳۹۸هـ)، الناشر: دار المعارف.</p> <p>۸- القواعد الأساسية للغة العربية (حسب منهج ألفیة لابن مالک و خلاصة الشراح لابن هشام وابن عقیل والأشمونی): المؤلف: السيد أحمد الهاشمی، الناشر: دار الكتب العلمية بیروت - لبنان.</p> <p>۹- توضیح النحو: المؤلف: عبدالعزیز محمد فاخر، الناشر: المكتبة الأزهرية للتراث.</p> <p>۱۰- معانی النحو: المؤلف: فاضل صالح السامرائی، الناشر: دار الفكر للطباعة والنشر والتوزيع - الأردن.</p>
--

- ۱۱- نشأة النحو وتاریخ أشهر النحاة: المؤلف: الشيخ محمد الطنطاوی رحمه الله، المحقق: أبی محمد عبد الرحمن بن محمد بن إسماعیل، الناشر: مكتبة إحياء التراث الإسلامي، الطبعة: الأولى ۲۰۰۵م-۱۴۲۶هـ
- ۱۲- شرح الألفية لابن مالك: المؤلف: الحسن بن قاسم المرادی، التحقيق: الدكتور فخرالدين قباوة، دار مكتبة المعارف للطباعة والنشر بيروت- لبنان، الطبعة الأولى: ۱۴۲۸هـ-۲۰۰۷م.
- ۱۳- توضیح الصرف: المؤلف: عبدالعزيز محمد فاخر، مطبعة السعادة، ۱۴۰۸هـ-۱۹۸۸م.

سرفصل های ماده:

جلسات هفتگی	موضوعات	مقرر تدریس
۱	هدف و فائده اضافه چیست؟ منظور از «الإعراب» در بیت ابن مالک چیست؟، اضافه چند معنا دارد؟	الإضافة: ۳۸۵. نُونًا تَلِي الإِعْرَابَ أَوْ تَتَوَيْنَا مِمَّا تُضَيِّفُ اخْذِفْ كَطُورِ سَيْنَا ۳۸۶. وَالثَّانِي إِجْرَزُ وَأَنُو مِنْ أَوْ فِي إِذَا كَمْ يَصْلُحُ الْأُذَاكَ وَاللَّامَ خُذًا ۳۸۷. لِمَا سِوَى ذَيْنِكَ وَأَخْصَصْ أَوْلَا أَوْ أُعْطِهِ التَّعْرِيفَ بِالذِي تَلَا شرح ابن عقيل: صص ۴۴-۴۲؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۲۸-۱؛
۲	اضافه چند نوع است؟ وجه تسمیه اضافه محضه؟ چه موقع جایز است همراه مضاف ال بیاید؟ تمرین اعراب ابیات الفیه و درس گذشته؟	وَإِنْ يُشَابَهُ الْمُضَافُ يَفْعَلُ وَصَفًا فَعَنْ تَنْكِيهِرِهِ لَا يُغْزَلُ كِرْبٌ رَاجِيْنَا عَظِيمِ الْأَمَلِ مَرُوعٌ الْقَلْبِ قَلِيلِ الْحِيلِ وَذِي الإِضَافَةِ اسْمَهَا لَفْظِيَّةٌ وَتِلْكَ مُحْضَةٌ وَمَعْنَوِيَّةٌ ووصل آل بذا المضاف مغتفر إن وصلت بالثاني كالجعد الشعر أو بالذي له أضيف الثاني كزى الضارب رأس الجاني شرح ابن عقيل: صص ۴۷-۴۴؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۳۶-۲۹؛
۳	منظور از سبیل در بیت ابن مالک چیست؟ شروط کسب تأنیث و تذکیر مضاف از مضاف الیه چیست؟ تمرین اعراب ابیات الفیه و درس های گذشته؟	وكونها في الوصف كاف إن وقع مثنى أو جمعا سبيله اتبع ولا يضاف اسم لما به اتحد معنى وأول موهما إذا ورد وربما أكسب ثان أولا تأنيثا ان كان الحذف موهلا وبعض الأسماء يضاف أبدا وبعض ذا قد يأت لفظا مفردا شرح ابن عقيل: صص ۵۱-۴۷؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۷۰-۵۳ و ۷۶-۷۱؛
۴	چه کلماتی دائما به ضمیر اضافه می شوند؟ معنای لیبیک چیست؟، مذهب یونس در مورد لیبیک چیست؟، دلایل سیبویه در رد قول یونس چیست؟ تمرین اعراب ابیات الفیه و درس های گذشته؟	وبعض ما يضاف حتما امتنع إيلأؤه اسما ظاهرا حيث وقع كوحده لبي ودوالي سعدى وشذ إيلأء يدي للبي وألزموا إضافة الى الجمل حيث وإذ وإن ينون يحتمل إفراد إذ وما كإذ معنى كإذ أضيف جوازا نحو حين جا نبذ شرح ابن عقيل: صص ۵۸-۵۲؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۹۲-۷۷؛
۵	چه کلماتی به جمله اضافه می شوند؟ اعراب کلماتی که به جمله اضافه می شوند چگونه است؟، کلا و کلتا چه شرط یا شروطی برای اضافه دارند؟ شرط یا شروط مضاف الیه شان چیست؟ تمرین اعراب ابیات الفیه و درس های گذشته؟	وإبن أو اعرب ما كإذ قد أجريا واختر بنا متلو فعل بينا وقبل فعل معرب أو مبتدا أعرب ومن بنى فلن يفندا وألزموا إذا إضافة الى جمل الافعال كهن إذا اعتلى لمفهم اثنين معرف بلا تفرق أضيف كلتا وكلا شرح ابن عقيل: صص ۶۳-۵۸؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۱۰۳-۹۲؛
۶	آی به چه نوع کلماتی اضافه می شود؟ معانی آی چیست؟، اعراب آی چگونه است؟، احکام اعرابی لدن و مع چیست؟ تمرین اعراب ابیات الفیه و درس های گذشته؟	ولا تضيف لمفرد معرف آيا وإن كررتها فأضيف أوتنو الأجزاء واخصص بالمعرفة موصولة آيا وبالعكس الصفة وإن تكن شرطا أو استفهما فمطلقا كمل بها الكلاما وألزموا إضافة لدن فجر ونصب غدوة بهما عنهم ندر ومع مع فيها قليل ونقل فتح وكسر لسكون يتصل شرح ابن عقيل: صص ۷۱-۶۳؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۱۲۸-۱۰۴ و ۱۳۴-۱۳۱ و ۱۵۳-۱۴۱؛

<p>۶</p>	<p>غیر و قبل و بعد و نظایر آنها چگونه اضافه و اعراب می‌شوند؟ آیا مضاف می‌تواند حذف شود ولی مضاف الیه همچنان مجرور بماند؟ در بیت «أَكَلُ امْرِئٍ تَحْسِبِينَ امْرَأَةً وَنَارٌ تَوْقُدُ بِاللَّيْلِ نَاراً» چرا نمی‌توان گفت: «نار» عطف بر «امرءاً» شده است؟ تمرین اعراب آیات الفیة و درس‌های گذشته؟</p>	<p>واضم بناءً غیرا ان عدمت ما له اضعیف ناویاً ما عدما قبل کغیر بعد حسب اول ودون والجهات ایضاً وعل وأعربوا نصباً إذا ما نکرراً قبلا وما من بعده قد ذکرا شرح ابن عقیل: صص ۷۵-۷۱؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۱۵۳-۱۴۱؛</p>
<p>۷</p>	<p>تمرین اعراب آیات الفیة و درس‌های گذشته؟</p>	<p>وما یلی المضاف یأتی خلفاً عنه فی الاعراب إذا ما حذفاً وریبما جرّوا الذی أبقوا کما قد کان قبل حذف ما تقدماً لکن بشرط أن یكون ما حذف مماثلاً لما علیه قد عطف شرح ابن عقیل: صص ۷۸-۷۵؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۱۶۲-۱۵۷؛</p>
<p>۸</p>	<p>مثالی برای حذف مضاف الیه و باقی ماندن مضاف به حالت خود بدون تنوین؟ فصل بین مضاف و مضاف الیه چگونه است؟ تمرین اعراب آیات الفیة و درس‌های گذشته؟</p>	<p>وینحذف الثانی فیبقى الأول کحاله إذا به یتصل بشرط عطف وإضافة إلی مثل الذی له أضعفت الأولاً فصل مضاف شبه فعل ما نصب مفعولاً أو ظرفاً أجز ولم یعب فصل یمین واضطرازا وجدا بأجنبی أو بنعت أو ندا شرح ابن عقیل: صص ۸۷-۷۸؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۱۶۸-۱۶۵؛</p>
<p>۹</p>	<p>اگر اسمی به یاء اضافه شود، چه تغییری در آخر آن بوجود می‌آید؟ هذیل چه معامله‌ای با الف مقصوره هنگام اضافه به یاء می‌کند؟ تمرین اعراب آیات الفیة و درس‌های گذشته؟</p>	<p>المضاف الی یاء المتکلم: آخر ما اضعیف لیا اکسر إذا لم یک معتلاً کرام وقدأ أو یک کابنن وزیدین فذی جمیعها الیا بعد فتحها احتدی وتدغم الیا فیهِ والواو وإن ما قبل واو ضم فاکسره یهن وألفا سلم وفی المقصور عن هذیل أنقلبها یاء حسن شرح ابن عقیل: صص ۹۲-۸۸؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۱۸۰-۱۶۹؛</p>
<p>۱۰</p>	<p>در چند موضع مصدر عمل فعل را انجام می‌دهد؟ حالت‌های مختلف مصدر که عمل فعل را انجام می‌دهد چگونه است؟ اسم مصدر چیست؟ و چگونه عمل می‌کند؟ اضافه مصدر به معمولش چگونه است؟ تمرین اعراب آیات الفیة و درس‌های گذشته؟</p>	<p>إعمال المصدر: بفعله المصدر ألحق فی العمل مضافاً أو مجرداً أو مع أل إن کان فعل مع أن أو ما یحل محلّه ولاسم مصدر عمل وبعد جرّه الذی اضعیف له کمل بنصب أو برفع عمله وجرّ ما یتبع ما جرّ ومن راعی فی الاتباع المحلّ فحسن شرح ابن عقیل: صص ۱۰۵-۹۳؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۲۲۴-۲۰۷؛</p>
<p>۱۱</p>	<p>اسم فاعل چند نوع است؟ چه موقع اسم فاعل بدون شرط عمل می‌کند؟ شروط عمل اسم فاعل چیست؟ تمرین اعراب آیات الفیة و درس‌های گذشته؟</p>	<p>إعمال اسم الفاعل: کفعله اسم فاعل فی العمل إن کان عن مضیّه بمعزل ولی استفهاماً أو حرف ندا أو نفیا أو جاصفة أو مسندا وقد یكون نعت محذوف عرّف فیستحق العمل الذی وصف وإن یکن صلة ففی المضی و غیره إعماله قد ارتضی شرح ابن عقیل: صص ۱۱۱-۱۰۶؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۲۲۴-۲۰۷ و ۲۵۰-۲۳۸؛</p>
<p>۱۲</p>	<p>صیغه‌های مبالغه چگونه عمل می‌کنند؟ مثنی و جمع اسم فاعل چگونه عمل می‌کنند؟ اضافه اسم فاعل به مفعولش چگونه است؟ حکم تابع مضاف الیه اسم فاعل؟ تمرین اعراب آیات الفیة و درس‌های گذشته؟</p>	<p>فعالّ أو مفعال أو فعول فی کثرة عن فاعل بدیل فیستحق ماله من عمل وفی فعیل قلّ ذا وفعل وما سوی المفرد مثله جعل فی الحکم والشروط حیثما عمل وانصب بذی الإعمال تلوا وخفض وهو لنصب ما سواه مقتضی واجرر أو انصب تابع الذی انخفض کمبتغی جاء ومالا من نهض شرح ابن عقیل: صص ۱۲۰-۱۱۱؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۲۰۶-۱۸۱ و ۲۶۲-۲۵۷؛</p>

<p>وکلّ ما قرّر لاسم فاعل يُعطى اسم مفعول بلا تفاضل فهو كفعل صیغ للمفعول فى معناه كالمعطى كفافاً یكتفى وقد یضاف ذا الی اسم مرتفع معنى كمحمود المقاصد الورع شرح ابن عقیل: صص ۱۲۲-۱۲۱؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۲۸۰-۲۷۱؛</p>	<p>اسم مفعول چگونه عمل می کند؟، اضافه اسم مفعول به مرفوعش چگونه است؟ تمرین اعراب ابیات الفیة و درس های گذشته؟</p> <p>۱۳</p>
<p>أبنیة المصادر: فعل قیاس مصدر المعدی من ذی ثلاثة كرد ردأ وفعل اللازم بابه فعل كفرح وكجوى وكشئل وفعل اللازم مثل قعدا له فعول باطراد كغدا ما لم یكن مستوجبا فعلا أو فعلا فادر أو فعلا فأول لذی امتناع كأبی والثان للذی اقتضى تقلبا للذی فعال أو لصوت وشمل سیرا وصوتا الفعیل كسهل فعولة فعالة لفعلا كسهل الأمر وزید جزلا وما أتى محالفا لما مضى قبا به النقل كسخط ورضی شرح ابن عقیل: صص ۱۲۶-۱۲۳؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۲۰۶-۱۸۱؛</p>	<p>مصدر لازم از ثلاثی مكسور العین چگونه است؟، مصدر ثلاثی مفتوح العین چگونه است؟، مصدر ثلاثی مضموم العین چگونه است؟ تمرین اعراب ابیات الفیة و درس های گذشته؟</p> <p>۱۴</p>
<p>وغير ذی ثلاثة مقيس مصدره كقدس التقديس وزكّه تركية وأجملا إجمال من تجملا تجملا واستعدّ استعاذة ثم أقم إقامة وغالبا ذا التا التزم ومايلي الآخر مد وافتحا مع كسر تلو الثان مما افتتحا بهمز وصل كاصطفى وضمّ ما يربع فى أمثال قد تملما فعلال او فعلة لفعلا واجعل مقيسا ثانيا لا أولا شرح ابن عقیل: صص ۱۳۰-۱۲۶؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۲۰۶-۱۸۱؛</p>	<p>مصدر غير ثلاثی قیاسی است یا غير قیاسی؟، اوزان مصادر غير ثلاثی کدامند؟ تمرین اعراب ابیات الفیة و درس های گذشته؟</p> <p>۱۵</p>
<p>لفاعل الفعال والمفاعله وغير ما مرّ السماع عاделе وفعلة لمرّة كجلسه وفعله لهيئة كجلسه فى غير ذی الثلاث بالتا المرّة وشدّ فيه هيئة كالخمره شرح ابن عقیل: صص ۱۳۳-۱۳۱؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۲۰۶-۱۸۱؛</p>	<p>اسم مرّة چه تعريفی دارد؟، اسم هیئت چیست؟، اوزان اسم مرّة و اسم هیئت کدامند؟ تمرین اعراب ابیات الفیة و درس های گذشته؟</p> <p>۱۶</p>
<p>أبنیة أسماء الفاعلين والمفعولين والصفات المشبهة بها: كفاعل صنع اسم فاعل إذا من ذی ثلاثة یكون كغدا وهو قليل فى فعلت وفعل غير معدی بل قیاسه فعل وأفعل فعلا نحو أشر ونحو صديان ونحو الأجره وفعل اولی وفعیل بفعال كالضخم والجميل والفعل جمل وأفعل فيه قليل وفعل وبسوى الفاعل قد یغنى فعل شرح ابن عقیل: صص ۱۳۶-۱۳۴؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۳۱۷-۲۸۱؛</p>	<p>اسم فاعل ثلاثی بر چه وزنی است؟، اسم فاعل از فعل مضموم العین و مكسور العین چگونه ساخته می شود؟ تمرین اعراب ابیات الفیة و درس های گذشته؟</p> <p>۱۷</p>
<p>وزنة المضارع اسم فاعل من غير ذی الثلاث كالموصل مع كسر متلو الأخير مطلقا وضمّ ميم زائد قد سبقا وإن فتحت منه ما كان انكسر صار اسم مفعول كمثل المنتظر وفى اسم مفعول الثلاثی اطرّد زنة مفعول كأت من قصد وناب نقلا عنه ذو فعیل نحو فتاة أو فتى كحيل شرح ابن عقیل: صص ۱۳۹-۱۳۶؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۳۱۷-۲۸۱؛</p>	<p>اسم فاعل غير ثلاثی چگونه ساخته می شود؟ اسم مفعول چگونه است؟، چه صیغه هایی به جای اسم مفعول می تواند بکار رود؟ تمرین اعراب ابیات الفیة و درس های گذشته؟</p> <p>۱۸</p>

<p>الصفة المشبهة باسم الفاعل: ۴۶۷. صفة استُخسِنَ جَرُّ فاعِلٍ مَعْنَى بِهَا الْمُشْبَهَةُ اسْمُ الْفَاعِلِ وصوغها من لازم لحاضر كظاهر القلب جميل الظاهر وعمل اسم فاعل المعدى لها على الحد الذي قد حداً وسبق ما تعمل فيه مجتنب وكونه ذا سببية وجب فارفع بها وانصب وجر مع ال ودون ال مصحوب ال وما اتصل بها مضافاً أو مجرداً ولا تجرر بها مع ال سماً من ال خلا ۴۷۳. وَمِنْ إِضَافَةِ لِتَالِيهَا وَمَا كَمْ يَخْلُ فَهُوَ بِالْجَوَازِ وَسِمَاً شرح ابن عقيل: صص ۱۴۶-۱۴۰؛ نحو الوافی ج ۳ صص ۳۱۷-۲۸۱؛</p>	<p>علامت صفت مشبهه چیست؟، شرط اشتقاق صفت مشبهه از فعل لازم؟، آیا معمول صفت مشبهه می تواند مقدم شود؟، وجوه اعرابی معمول صفت مشبهه چیست؟ تمرین اعراب ابیات الفیة و درس های گذشته؟</p>	<p>۱۹</p>
<p>النسب: ۸۵۶. يَاءُ كَيْمَا الْكُرْسِيِّ زَادُوا لِلنَّسَبِ وَكُلُّ مَا تَلِيهِ كَسْرُهُ وَجَبَ ۸۵۷. ومثله مما حواه احذف وتا تأنيث أو مدته لا تثبتا وإن تكن تریعُ ذا ثان سكن فقلبها واوا وحذفها حسن لشبهها الملحق والأصلی ما لها وللأصلی قلب یعتمی والألف الجائز أربعا أزل كذاک یا المنقوص خامساً عزل والحذف فی الیا رابعاً أحق من قلب وحتم قلب ثالث یعن شرح ابن عقيل: صص ۴۹۳-۴۹۰؛ نحو الوافی ج ۴ صص ۶۶۴-۶۵۷؛</p>	<p>تعریف نسبت؟، وقتی اسمی منسوب می شود چه احکامی دارد؟، کلمه «الکُرسی» در بیت ابن مالک منسوب است یا غیر منسوب؟ چرا؟، کلماتی که آخر آنها الف است چگونه منسوب می شوند؟ کلمات آخر الیاء چطور؟ تمرین اعراب ابیات الفیة و درس های گذشته؟</p>	<p>۲۰</p>
<p>وأول ذا القلب انفتاحاً وفعل وفعل عينهما افتح وفعل وقيل في المرمى مرموى واختير في استعمالهم مرمى ونحو حى فتح ثانیه يجب وارده واوا إن يكن عنه قلب وعلم التثنية احذف للنسب ومثل ذا في جمع تصحيح وجب وثالث من نحو طيب حذف وشد طائي مقولاً بالألف وفعلی فی فعيلة التزم وفعلی فی فعيلة حتم وألحقوا مَعْلَ لام عريا من المثالين بما التا اوليا شرح ابن عقيل: صص ۴۹۸-۴۹۳؛ نحو الوافی ج ۴ صص ۶۷۴-۶۶۲؛</p>	<p>کلماتی که آخرشان یاء مشدد است چگونه منسوب می شوند؟، اسم های مثنی و جمع چگونه منسوب می شوند؟ تمرین اعراب ابیات الفیة و درس های گذشته؟</p>	<p>۲۱</p>
<p>وتمموا ما كان كالطويلة وهكذا ما كان كالجلیله وهمز ذی مد ینال فی النسب ما كان فی تثنية له انتسب وانسب لصدر جملة وصدر ما ركب مزجاً ولثان تمما إضافة مبدوءة بابن أو اب أو ماله التعريف بالثانی وجب فیما سوی هذا انسبن للأول ما لم یخف لبس كعبد الأشهل واجبر برد اللام ما منه حذف جوازاً ان لم یکرد ألف فی جمعی التصحیح أو فی التثنية وحق مجبور بها ذی بتوفیه شرح ابن عقيل: صص ۵۰۲-۴۹۹؛ نحو الوافی ج ۴ صص ۶۷۹-۶۷۳؛</p>	<p>احکام منسوب کردن کلماتی که بر وزن فعيلة هستند؟، احکام منسوب کردن کلمات ممدود؟، انواع مرکب ها چگونه منسوب می شوند؟، اگر کلمه ای محذوف اللام باشد چگونه منسوب می شود؟ تمرین اعراب ابیات الفیة و درس های گذشته؟</p>	<p>۲۳</p>
<p>۸۷۶. وبأخ اختاً وبابن بنتا الحق ويونس أبي حذف التا وضاعف الثاني من ثنائي ثانیه ذولین کلا ولائی وإن يكن كشيبة ما الفاعل فجبرة وفتح عينه التزم والواحد اذكر ناسباً للجمع إن لم يشابه واحداً بالوضع ۸۸۰. ومع فاعل وفعال فعل فی نسب أغنى عن الیا فقبل ۸۸۱. وتغير ما أسلفته مقررراً على الذي ينقل منه اقتصر شرح ابن عقيل: صص ۵۰۷-۵۰۲؛ نحو الوافی ج ۴ صص ۶۷۹-۶۸۶؛</p>	<p>روش منسوب کردن کلمات دو حرفی؟، کلمات محذوف الفاء چگونه منسوب می شوند؟ اسامی جمع چطور؟، چه نوع کلماتی برای منسوب شدن مستغنی از یاء مشدد هستند؟ تمرین اعراب ابیات الفیة و درس های گذشته؟</p>	<p>۲۴</p>